

ಕರಾವಳಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಣ

ಸಂತೋಷ ನಾಯಕ¹ ಮತ್ತು ಡಾ. ಶೋಭಾ ನಾಯಕ²

¹ಸಂಶೋಧನಾಧಿ, ²ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬ ಪದವು ಬಹುವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸೀಮಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಜನಜೀವನದ ಅಭಿಭಾಷ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶ, ಭಾಷೆ, ಪ್ರದೇಶ, ಜನಾಂಗದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಸಂಘರ್ಷ ವಿಘಟನೆ, ಅಸ್ವಶ್ಯತೆ, ದಲಿತನೊಬ್ಬ ಊರು ಬಿಡುವುದು, ಅಮಾನವೀಯತೆ ಮನುಷ್ಯರು, ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಪದ ಐತಿಹ್ಯ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಡಂಬನೆ ಮುಂತಾದ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಊರು, ಮನೆ, ಭೂಮಿ, ಜೀವಸಂಕುಲ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಚಿತ್ರಣ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಣ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕರಾವಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಚ್ಚರಿತ ಸುಧಾರಣವ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಣ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಮಾನವನ ಉಗಮದಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ಸೀಮಾತೀತದವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆ, ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಜೀವನಾಡಿಗಳು. ಸಿಂಧೂ ನಾಗರಿಕತೆ ಆದಿಯಾಗಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆವರೆಗೂ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ನಡೆ, ನುಡಿಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಟವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಗ, ಯಜ್ಞ, ಉಪನಯನ ಮುಂತಾದ ಆಚರಣೆಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದಲೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಆಯಾ ಧರ್ಮಗಳು ತಮ್ಮದೆಯಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ರೀತಿ ಒಂದೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ ಆಚರಣೆಯ

Please cite this article as: ಸಂತೋಷ ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಶೋಭಾ ನಾಯಕ. (2024). ಕರಾವಳಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಣ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 6(2). ಪು.ಸಂ. 26-31

ಸರಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಶಕ್ತ ಸಾಧನಗಳೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು. ನವೋದಯ ಆರಂಭಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲಾಂಬ ಅವರು 'ಸಚ್ಚರಿತ ಸುಧಾರಣವ' ಎಂಬ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥಾಗುಚ್ಚದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಈಗ ಶತಮಾನದ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದೆ.

ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಲೇಖಕಿಯರು ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ತದನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಶೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಗೊಡ್ಡು ಆಚರಣೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತೋಡಿಕೊಂಡರು. ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಅಮುಖ್ಯಳಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆ ಪುರುಷನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ನಡೆದಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆ ಆಚರಣೆಯ ಭಾಗವಾದರೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ ರೂಪಾರಿಯಾದರೂ, ಹಬ್ಬದ ತಯಾರಿಯಾದರೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಕಳಾಗುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಭಾವಗೀತೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವಂತೆ, ಗದ್ಯಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಬಹುಬೇಗ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ ಓದುಗರ ಹೃದಯ ಮುಟ್ಟುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ. ಇದು ಕಾದಂಬರಿ ಅಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಓದುಗರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರಕಾರ. ಲೇಖಕಿ ಸ್ವಾನುಭವದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ, ಕೇಳಿದ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಥಾ ಹಂದರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಣೆದ ಕಥೆಯು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದಂತೆ ಬಹು ಚಾಣಾಕ್ಷತನದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಓದುಗನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಇಬ್ಬರೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಿಳೆ ತಾನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಪಾಡುಗಳನ್ನು, ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಲು ಶಕ್ತವಾದ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ, ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ್, ಟಿ.ಬಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ್, ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್, ಬಾನು ಮುಸ್ತಾಕ್, ವೈದೇಹಿ, ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ್, ನೇಮಿಚಂದ್ರ, ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮಾ, ಶ್ರೀದೇವಿ ಕೆರೆಮನೆ, ಭಾಗೀರತಿ ಹೆಗಡೆ, ಸುನಂದ ಕಡಮೆ, ನಾಗರೇಖಾ ಗಾಂವಕರ್, ಸಿಂಧುಚಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ, ಗೀತಾ ವಸಂತ, ಅಕ್ಷತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮುಂತಾದವರು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ ಪರವಾದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕರಾವಳಿ

ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ತೆರೆದಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಭಾಗದ ಬಹುಪಾಲು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾದರು. ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಧರ್ಮಸಂಘರ್ಷ, ವಿಘಟನೆ, ಅಸ್ವಶೃತೆ, ದಲಿತನೊಬ್ಬ ಊರು ಬಿಡುವುದು, ಅಮಾನವೀಯತೆ ಮನುಷ್ಯರು, ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಪದ ಐತಿಹ್ಯ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಡಂಬನೆ ಮುಂತಾದ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಊರು, ಮನೆ, ಭೂಮಿ, ಜೀವಸಂಕುಲ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಚಿತ್ರಣ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಜನರು ಅನುಭವಿಸುವ ಅವಾಂತರ, ಸ್ಥಳಾಂತರದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು, ಜನತೆ ಊರಿನೊಡನೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳೊಡನೆ, ಭೂಮಿಯೊಡನೆ ಹೊಂದಿದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೆಲ್ಲ ನೀರು ಪಾಲಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಯಾತನೆಗಳು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಎಚ್. ನಾಗವೇಣಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ತಾಯ್ನ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಮೌಲ್ಯ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುವುದನ್ನು ಬ್ಯಾರಿ ಒಬ್ಬನು ಸತ್ತು ಆತನ ಶವಯಾತ್ರೆ ಖಬರಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಆದವಳು ಕುರಾನ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ 'ಇದ್ದತ್' (ಪತಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯು ಗರ್ಭಿಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ 4 ತಿಂಗಳು 10 ದಿನ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆರಿಗೆವರೆಗೆ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಆಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೂರು ಇರುವುದು) ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ನೋವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೆಣದ ಹಿಂದೆ ಹೋದ ಜನ ಮನೆಗೆ ಮರಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳು ಬಂದು ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಮತಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಮಾದರಕೇರಿಯ ಜನರು ಬ್ಯಾರಿ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲಿನ ಕೋಮುದ್ವೇಷವನ್ನು ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿ ಅವರು ಸುಂದರಿಯ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಆಚರಣೆಗಿಂತ "ಜೀವ ದೊಡ್ಡದು... ಬದುಕು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು... ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ"¹ ಎಂಬ ಮನಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾದರಕೇರಿಯಲ್ಲಿ 50 ಮನೆಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಮೂರು ಜನಿವಾರೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಎರಡು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ, ಗೂಡಂಗಡಿ, ಪಕ್ಕದೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದ್ದವು ಎಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿ ಸತ್ತ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಕೋಮುದ್ವೇಷದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಕಸಿವಿಸಿಯಾದ ಕೇರಿಯ ಜನರು "ಅಂದು ಕೊಳ್ಳಿ-ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಕೈಗಳೆಲ್ಲ ಇಂದು ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ಅತ್ತು ಕಣ್ಣೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ"² ಎಂಬ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯವರು ಕಟ್ಟಿ, ಭಾಷೆ, ಮತ, ಜಾತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಡಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಕಾಲಾತೀತ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಷತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು 'ಅಬ್ಬೋಲಿ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಭಾಷೆಗಳಾದ ನಾಡೋರ್, ಉಪ್ಪು ನಾಡೋರ್, ಕೋಮಾರ ಪಂಥ, ಹಾಗೂ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಯಿಡಾ ಕುಣಬಿ ಭಾಷೆಯ ಪದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಬಳಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆಯಾ ಕಾಲದ ನಂತರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡುವ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಯಾಮವನ್ನು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಮನೋಪರಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಷತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಕಾಡು, ಮೇಡುಗಳೊಂದಿಗಿನ ಮಾನವನ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಬೆಲಿಕೇರಿ, ಬಬ್ರುವಾಡ, ಅಣಸಿ, ಕುಂಬರವಾಡ, ಅಂಕೋಲೆ, ಬಂಡಿಬಜಾರ್ ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹುಟ್ಟು, ನೋವು, ಸಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಅದು ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. 'ಗಾವ್ಡಿ' ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಕರೋನ ಕಂದಕಾಲವನ್ನು, ಬಡವರ ಕರುಳ ಬಗೆದ ಘಟನಾವಳಿಯನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಂಟಿದ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು, ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿಸಿದ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು 'ಗಾವ್ಡಿ' ಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ನಲಿಕಲಿ, ಸ್ವಸಹಾಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಶಕ್ತ ಬರಹಗಾರ್ತಿ, ಕೊಡಗಿನ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು. ಕೆಲವು ದಿನ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಕರಾವಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ನಿಲುವಿನ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮನೋಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ. ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೊಂದಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕಾಣುವುದು. ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಭೂತನಂಬಿಕೆಯನ್ನು, ವಿಧವಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ದಸರಾ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪುನರ್ವಿವಾಹ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಮದುವೆ ಆಗುವನಿಗೆ ರಾಜಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ವಕಾಲಕ್ಕೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತದ್ದು. "ನಿಮಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವುದು ಮೋಹ, ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾದರೆ ಅವಳು ಸತ್ತು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆಯುವ ಮೊದಲೆ ಅವಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮಗು ಕುಸುಮೆಯನ್ನು ಅನಾದರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸತ್ತು ಅವಳು ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಎರಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳೇನು?"³ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವಿನ ಮನೋಪಲ್ಲಟವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕರಾವಳಿಯ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಮತ್ತು ಬಾಲ ವಿವಾಹ ದುರುಂತದ ವಿಧವೆ ಆಚರಣೆಗಳು ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ವಿಧವೆಯ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿತಿಯು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಪರಿಯನ್ನು ಪುರುಷನ ಮೂಲಕ "ನೀನು ವಿಧವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಸಹ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ನೋಡಿದರೆ ಅಮಂಗಲವೋ, ಅಂತಹ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವವನು ನಾನಲ್ಲ"⁴ ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ಪದ್ಧತಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ವೇಶ್ಯೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬಾಲಹತ್ಯೆ, ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ, ವಿಧುರರ ಪುನರ್ ವಿವಾಹ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕತೆಗಾರ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ

ಮೂಲಕ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವರದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ಹಪಹಪಿಸುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಡತನದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ವಧುಗಳು ಮೂರನೇ ಮದುವೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಮನೋಕಾಮನೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದಾಗ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣಾಗುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರಾಳವಾಗಿ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ವೈದೇಹಿ ಅವರು ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ತತ್ವ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಕ್ರಮಗಳ ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟವಾದರೆ ಮೊದಲು ಬಲಿಯಾಗುವಳು ಹೆಣ್ಣು, ಅವಳ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಬದುಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೋಮುಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರೆ ವಿರೋಧಿಗಳು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಭೇಟಿಯಾದ ಗಂಡ ಅವಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳ ದುಗುಡ ಜೀವನದ ಕರಾಳ ಮುಖವನ್ನು ಕತೆಗಾರ್ತಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಶ್ರೀದೇವಿ ಕೆರೆಮನೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶದ ನೆಲ, ಜಲ, ಕಾಡು,ಮೇಡು, ಜನ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ 'ಬಿಕ್ಕಿಹಣ್ಣು' ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ 'ನೇವಿ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಜನರ ಜೀವನ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ತೂಫಾನದ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೌಕಾನೆಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಡಲ ತೀರದ ಗುಳೆ ಹೊರಡುವ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಥಿತಿ-ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎರಡನ್ನು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ನೈತಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು, ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು, ಮರ್ಯಾದೆ ಹತ್ಯೆ ಅಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕಥೆಗೆ ಸರಕಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ನಿಷೇಧ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿನ ಖಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು 'ಅಮೀನಾ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ದೋಸೆ' ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಒಡೆಯ-ಆಳುಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಮಕ್ಕಳ ಸೊಡ್ಡಿ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಂಶೀಯತೆ, ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರದೇಶಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಬರಹಗಾರರು ತಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರಾವಳಿ ಲೇಖಕಿರು ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣ, ವ್ಯಕ್ತಿಪುರಾಣ, ವಲಸೆಪುರಾಣ, ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಪುರಾಣ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಗತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆದಂತೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಡತನ, ಜಾತಿಯತೆ, ಪಾರಶತ್ರು, ನೀರುದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಅತಂತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಥೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಆಗರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಜೀವನದ ಜಂಜಾಟ, ತವಕ ತಲ್ಲಣಗಳು, ಆಯಾಸ ಬೇಸರಗಳು, ಆತಂಕದ ಭಯ ನಿರಾಸೆಗಳು, ಸಂಬಂಧದ ನಡುವಿನ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಂಘರ್ಷಗಳು, ಜನರಪ, ಜೀವಪರ ಕಾಳಜಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಮನುಷ್ಯನದ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಕಥೆಗಳು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಿವೆ.

ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಕರಿಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ. (ಸಂ.) (2020). ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು. ಪು.398
2. ಅದೇ. ಪು.391
3. ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ. (ಸಂ.) (2014). ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು. ಪು.124
4. ಅದೇ. ಪು.125

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಅಕ್ಷತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ. (2021). ಅಬ್ಬೊಲೆ. ಸಾಧನಾ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕರಿಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ. (ಸಂ.) (2020). ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ. (ಸಂ.) (2014). ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ನೆಲ್ಲಿಕಟ್ಟೆ ಎಸ್ ಸಿದ್ದೇಶ. (ಸಂ.). (2022). ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಪುಂಡಲಿಕ ಕಲ್ಲಿಗನೂರ, ಆರ್ ಹಂಸಾ. (ಸಂ.) (2011). ಮಹಿಳಾ ಕಥಾ ಸಂಪದ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಶ್ರೀದೇವಿ ಕೆರೆಮನೆ. (2018). ಬಿಕ್ಕೆಹಣ್ಣು. ಹೂವಿನ ಹೊಳೆ ಪ್ರಕಾಶನ.